

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ

НОРУУДСКИЯТ СТРОИТЕЛ

Превод от английски: Светла Христова, —

chitanka.info

— От гледна точка на криминалния експерт — заяви господин Шерлок Холмс — след смъртта на непрежалимия професор Moriarty Лондон стана извънредно безинтересен град.

— Едва ли мнозина почтени граждани ще споделят мнението ти — отвърнах.

— Добре де, не бива да проявявам egoизъм — каза той с усмивка, отдръпвайки стола си от масата след закуската. — Обществото несъмнено спечели и единственият губещ е клетият безработен специалист, лишен от обекта на заниманията си. Докато този човек бе на бойното поле, сутрешните вестници предлагаха безкрайни възможности. Често дори най-малката следа, Уотън, и най-смътният знак бяха достатъчни, за да ми подскажат присъствието на злия гений точно както почти недоловимото потрепване в края на паяжината напомня за гнусния паяк, стаен в центъра й. Дребни кражби, пиянски сбивания, безцелни престъплени — за човека, разполагащ с нужните нишки, тези случайни прояви можеха да образуват едно свързано цяло. За вещия изследовател на висшия престъпен свят никоя европейска столица не предлагаше достойнствата, които тогава притежаваше Лондон. А сега... — Холмс сви рамене в жест на комично недоволство срещу нещо, главен виновник за което бе самият той.

Той се бе върнал преди няколко месеца и по негова молба продадох кабинета си, за да споделим отново двамата старата ни квартира на улица „Бейкър“. Един млад лекар на име Вернер купи малкия ми кабинет с разработена клиентела в Кенсингтън, като изненадващо даде без възражение най-високата цена, която се осмелих да му поискам; тази случка се изясни няколко години по-късно, когато узнах, че Вернер е далечен роднин на Холмс и че всъщност не друг, а моят приятел е дал парите.

Изминалите месеци не бяха тъй скучни, както твърдеше той, защото, когато преглеждам записките си, откривам, че към този период се отнасят случаите с документите на бившия президент Мурильо и потресаващата афера с холандския парадок „Фризланд“, при която и двамата едва не загинахме. С хладния си и горд характер Холмс винаги се обявяваше против всякакви форми на публично одобрение и най-строго ме бе заставил да не разгласявам нищо за личността, методите и успехите му — забрана, отменена съвсем наскоро, както вече обясних на читателите.

След чудатия си протест господин Шерлок Холмс се облегна назад и лениво заразгръща сутрешния вестник, когато вниманието ни изведнъж бе приковано от пронизителен звън, незабавно последван от глухо барабанене, сякаш някой думкаше с юмруци по външната врата. После тя се отвори и ние чухме как някой нахълта с тръсък в преддверието и бързо изтопурка по стълбата. Миг след това в стаята се втурна блед обезумял и задъхан млад мъж с раздърпано облекло и трескав поглед. Той се изправи пред нас, mestейки очи ту към мен, ту към Холмс, но въпросителният ни поглед го накара да осъзнае, че ни дължи някакво обяснение за безцеремонното си нахлуwanе.

— О, извънредно много съжалявам, господин Холмс! — извика той. — Не ми се сърдете, но не съм на себе си. Господин Холмс, пред вас е злочестият Джон Хектор Макфарлън.

Младежът изрече това, сякаш името бе достатъчно, за да изясни причината за посещението и държането му; аз обаче прочетох по безстрастното лице на моя приятел, че и на него както на мен името не говори нищо.

— Вземете си цигара, господин Макфарлън — рече той, като побутна табакерата към госта ни. — Сигурен съм, че на човек във вашето състояние приятелят ми доктор Уотсън би предписал някакво успокоително. Напоследък времето бе прекалено горещо. Е, ако се чувствате малко по-добре, с радост ви каня да седнете на този стол и да ни разкажете много бавно и спокойно кой сте и какво желаете от нас. Споменахте името си тъй, сякаш би трябвало да ми е известно, но уверявам ви — извън очевидните факти, че сте ерген, адвокат, франкмасон и астматик, не зная нищичко за вас.

Понеже познавах методите на моя приятел, не ми бе трудно да проследя пътя на умозаключенията му и да забележа небрежното облекло на посетителя ни, пакета правни документи, часовника с масонските символи и тежкото дишане, които бяха дали основание за тези изводи. Нашият клиент обаче ни изгледа изумено.

— Да, наистина, господин Холмс, прав сте във всичко, но в добавка съм и най-нешастният човек в цял Лондон. За Бога, не ме изоставяйте, господин Холмс! Ако дойдат да ме арестуват, преди да съм свършил разказа си, накарайте ги да почакат, докато разкрия пред вас цялата истина. С радост ще отида в затвора, ако зная, че вие работите за мен.

— Да ви арестуват! — възкликна Холмс. — Но това наистина е твърде прия... твърде интересно. На какво основание очаквате да ви арестуват?

— Обвинен съм в убийството на господин Джонас Олдейкър от Долен Норууд.

По изразителното лице на моя приятел се изписа съчувствие, което, ще призная неохотно, бе донякъде примесено със задоволство.

— Боже мой — рече той, — току-що казвах на приятеля си доктор Уотсън, че човек не може да открие нищо сензационно във вестниците.

Нашият посетител протегна треперещата си ръка и вдигна броя на „Дейли телеграф“, който още лежеше на коленете на Холмс.

— Ако го бяхте прегледали, сър, веднага щяхте да видите какво ме е довело при вас тази сутрин. Имам чувството, че всички говорят за мен и за моето нещастие — той разлисти вестника, за да ни покаже централната страница. — Ето статията, с ваше позволение ще ви я прочета. Слушайте, господин Холмс. Заглавието е: ЗАГАДЪЧЕН СЛУЧАЙ В ДОЛЕН НОРУУД. ИЗЧЕЗВАНЕ НА ИЗВЕСТЕН СТРОИТЕЛЕН ПРЕДПРИЕМАЧ. СЪМНЕНИЯ ЗА УБИЙСТВО И ПАЛЕЖ. НАСОЧВАЩА УЛИКА. Именно тази улика следват в момента, господин Холмс, и зная, че тя неминуемо води към мен. Следят ме още от гарата при Лондонския мост и съм убеден, че чакат само съдебна заповед, за да ме арестуват. О, това ще разбие сърцето на майка ми, просто ще я довърши!

Той отчаяно закърши ръце, като се олюляваше напред-назад на стола.

Разгледах с интерес този мъж, нарочен за извършител на толкова тежко престъпление. Отличаваше се с излиняла, някак нездрава красота; косите му бяха лененоруси, сините му очи гледаха уплашено, беше гладко избръснат, с безволева чувствена уста. Трябва да беше двайсет и седем годишен, облеклото и маниерите му говореха за добър произход. От джоба на леката му лятна дреха стърчеше свитък документи, които издаваха професията му.

— Трябва да използваме времето, с което разполагаме — рече Холмс. — Уотсън, ще бъдеш ли така любезен да ми прочетеш въпросната статия.

Под гръмкото заглавие, което нашият клиент ни посочи, прочетох следната твърде красноречива статия:

Късно снощи или рано тази сутрин в Долен Норууд е станал инцидент, зад който по всеобщи опасения се крие сериозно престъпление. Господин Джонас Олдейкър е известен местен жител, занимаващ се от дълги години със строителство. Той е ерген, петдесет и две годишен, живее в имението Дийп дайн при Сиднъм. Славел се е като човек с ексцентрични навици, сдържан и потаен. Преди няколко години се оттегля от професията си, благодарение на която по всеобщо мнение бил натрупал значително състояние. Зад дома му все още се издига малък склад за дървен материал; към дванайсет часа миналата нощ съседите вдигнали тревога, че една от камарите дърва гори. Пожарната пристигнала бързо, но сухите дърва горели толкова буйно, че било невъзможно да се потушат пламъците, докато камарата не се превърнала изцяло в пепел. До този момент случаят носел всички белези на случайността, но новоразкритите улики явно говорят за сериозно престъпление. Отсъствието на стопанина от местопроизшествието предизвикало изненада; когато го потърсили, станало ясно, че го няма вкъщи. При огледа на стаята му се установило, че господин Олдейкър не е спал в леглото си и че касата му е отворена — из помещението били пръснати редица важни документи; били открити и следи от смъртна схватка — петна от кръв и един дъбов бастун, чиято дръжка също била изцапана с кръв. Известно е, че тази нощ господин Джонас Олдейкър е приел късен гост в стаята си, а откритият бастун е идентифициран като собственост на въпросната личност — младия лондонски адвокат Джон Хектор Макфарън, младши съдружник в кантората „Греъм и Макфарън“. Полицията смята, че разполага с улика, която предоставя твърде убедителен мотив за престъплението; несъмнено предстоят интересни разкрития.

ПО-КЪСНО. Междувременно се разпространяват слухове, че господин Джон Хектор Макфарън действително е арестуван по обвинение в убийството на господин Джонас Олдейкър. Сигурно е поне че е издадена съдебна заповед за задържането му. Разследването в Норууд доведе до нови зловещи разкрития. Към следите от борба в стаята на злополучния строител се добавят още факти — вече е известно, че големите прозорци на спалнята му (която се намира на приземния етаж) са били отворени; има следи, които сочат, че до купчината дърва е бил завлечен някакъв обемист предмет, и, най-сетне, твърди се, че в пепелището са открити овъглени тленни останки. Според версията на полицията там е било извършено потресаващо престъпление: жертвата е била пребита до смърт в собствената ѝ спалня, документите — претършувани и ограбени, а трупът — завлечен до камарата дърва, послужила като клада, за да се скрият всички следи от злодеянието. Случаят е поет от опитния инспектор Лестрейд от Скотланд ярд, който пристъпи към разследването с обичайната си енергия и проницателност.

Шерлок Холмс изслуша този завладяващ разказ със затворени очи, допрял върховете на пръстите си.

— Случаят несъмнено съдържа някои интересни елементи — каза той с присъщия му равен тон. — Мога ли най-напред да ви попитам, господин Макфарън, как тъй сте още на свобода, след като очевидно има достатъчно улики, които да обосноват арестуването ви?

— Господин Холмс, аз живея в Торингтън лодж, Блекхийт, с родителите си; снощи обаче имах уговорка да свърша една работа с господин Джонас Олдейкър, затова вечерта отседнах в хотел в Норууд и от там отидох при него. Узнах за всичко, което се е случило, едва във влака, когато прочетох онова, което и вие току-що чухте. Веднага осъзнах каква страшна опасност виси над мен, и забързах насам, за да предам случая във вашите ръце. Изобщо не се съмнявам, че иначе щях да бъда арестуван или в кантората ми, или у дома. От гарата при

Лондонския мост след мен тръгна един мъж и съм сигурен, че...
Божичко, какво е това?

Чу се звън, бързо последван от тежки стълки по стълбището.
Миг по-късно на прага се изправи нашият стар познайник Лестрейд.
През рамото му зърнах отвън един-двама униформени полицаи.

— Господин Джон Хектор Макфарън? — попита Лестрейд.

Нашият нещастен клиент се изправи, пребледнял като смъртник.

— Арестувам ви по обвинение в предумишлено убийство на
господин Джонас Олдейкър от Долен Норууд.

Макфарън се обърна към нас с отчаян жест и отново рухна на
стола си, напълно сразен.

— Един момент, Лестрейд — каза Холмс. — Половин час повече
или по-малко няма значение за вас, а джентълменът тъкмо се канеше
да ни даде сведения, които навярно ще ни помогнат да изясним този
крайно интересен случай.

— Според мен няма нищо за изясняване — мрачно рече
Лестрейд.

— Все пак с ваше позволение за мен ще е твърде интересно да
изслушам разказа му.

— Е, господин Холмс, трудно мога да ви откажа каквото и да е,
защото в миналото помогнахте веднъж-дваж на полицията, тъй че ние
от Скотланд ярд сме ви задължени — каза Лестрейд. — Но ще трябва
да остана с арестанта и съм длъжен да го предупредя, че всичко, което
каже, може да бъде използвано срещу него.

— За мен това е добре дошло — каза нашият клиент. —
Единственото ми желание е да ме изслушате и да приемете чистата
истина.

Лестрейд погледна часовника си.

— Давам ви половин час — рече той.

— Най-напред трябва да обясня — поде Макфарън, — че не
знаех нищо за господин Джонас Олдейкър. Бях чувал името му, защото
преди много години родителите ми се познавали с него, но после се
разделили. Ето защо останах много изненадан, когато вчера към три
часа следобед той влезе в кантората ми в Сити. Ала още повече се
слисах, когато научих целта на посещението му. В ръката си господин
Олдейкър държеше няколко страници от бележник, изписани с
небрежен почерк — ето, погледнете ги, — които сложи на бюрото ми с

думите: „Това е завещанието ми. Искам, господин Макфарън, да го оформите като правен документ, аз ще почакам.“ Заех се да препиша завещанието; представете си изумлението ми, когато разбрах, че с известни уговорки той оставя цялото си имущество на мен. Господин Олдейкър бе странен дребен мъж със съвсем бели мигли, донякъде подобен на невестулка; когато вдигнах поглед към него, видях, че острите му сиви очи се взират в мен някак развеселено. Докато четях условията на завещанието, просто не вярвах на очите си. Той обаче обясни, че е ерген и бил останал без живи роднини, а на младини бил познавал родителите ми и винаги бил получавал отлични сведения за мен, което го убедило, че така парите му ще отидат в достойни ръце. Разбира се, в смайването си успях само да измърморя някакви благодарности. Завещанието бе оформлено по надлежния ред, подписано и заверено в присъствието на моя секретар. Ето, това е документът на синята хартия, а тези страници, както вече обясних, са черновата. Накрая господин Джонас Олдейкър ме уведоми, че имал някои документи — договори за право на строеж, крепостни актове, ипотеки, акции и прочие, — с чието съдържание непременно трябвало да се запозная. Добави, че нямало да се чувства напълно спокоен, докато всичко не се уреди окончателно, и ме помоли да го посетя в дома му в Норууд още същата вечер, като нося завещанието. „Запомни, момчето ми, докато не уредим всичко, не казвай нито думичка на родителите си. Нека това да бъде една малка изненада за тях.“ По този въпрос прояви особена настойчивост и ме накара да обещая тържествено, че на първо време няма да споделям станалото с тях. Както разбирате, господин Холмс, не бях склонен да му откажа каквото и да е. Той бе мой благодетел и единственият ми стремеж бе да се съобразя изцяло с желанията му. Затова изпратих телеграма у дома, за да предупредя родителите си, че се занимавам с важно дело и не зная кога ще се прибера. Господин Олдейкър ме бе поканил да вечерям с него в девет, каза, че едва ли щял да се върне преди това. Трудно намерих къщата му, тъй че наблюдаваше девет и половина, когато най-сетне стигнах. Открих го...

- Почакайте! — рече Холмс. — Кой ви отвори?
- Една жена на средна възраст, икономката му, предполагам.
- Сигурно е изрекла името ви?
- Точно така — отвърна Макфарън.

— Продължете, моля.

Макфарън избърса влажното си чело и поде наново разказа си:

— Тази жена ме въведе във всекидневната, където на масата ни чакаше скромна вечеря. После господин Джонас Олдейкър ме покани в спалнята си, в която имаше массивна каса. Той я отвори и извади куп документи, които прехвърлихме заедно. Приключи хме към единайсет и половина. Той отбеляза, че не бива да беспокоим икономката, и ме изпрати през френския прозорец на стаята, който остана през цялото време отворен.

— Жалузите бяха ли спуснати? — попита Холмс.

— Не съм съвсем сигурен, но мисля, че бяха спуснати наполовина. Да, спомням си как той ги дръпна нагоре, за да отвори докрай прозореца. Не можех да открия бастуна си, но господин Олдейкър ми рече: „Няма значение, момчето ми, отсега нататък, надявам се, ще се виждаме често, тъй че ще пазя твоя бастун, докато дойдеш да си го вземеш.“ Тръгнах си и оставилът моя домакин застанал до отворената каса; документите лежаха върху масата на купчини. Беше толкова късно, че не можех да се прибера в Блекхийт, затова прекарах нощта в „Анърли армс“, а сутринта прочетох това ужасно нещо във вестника.

— Имате ли някакви въпроси, господин Холмс? — попита Лестрейд, който веднъж-дваж бе повдигнал вежди по време на този забележителен разказ.

— Преди да съм ходил в Блекхийт, не.

— Имате предвид Норууд — рече Лестрейд.

— О, да, несъмнено точно това имах предвид — отвърна Холмс с присъщата му тайнствена усмивка.

Лестрейд бе виждал твърде често — доста по-често, отколкото би му било приятно да признае — как този остър като бръснач ум разкрива непроницаеми за него загадки. Забелязах, че изгледа моя приятел с любопитство.

— Мисля, че скоро ще се наложи да си поговоря с вас, господин Холмс — каза той. — Е, господин Макфарън, двама от подчинените ми са пред вратата, а отвън ни чака кабриолет.

Нещастният младеж се изправи и хвърляйки последен умолителен поглед към двама ни с Холмс, излезе от стаята. Полицайт го поведоха към кабриолета, но Лестрейд остана с нас.

Холмс бе вдигнал страниците, които съставляваха черновата на завещанието, и ги разглеждаше с дълбок интерес.

— Е, Лестрейд, не ви ли се струва, че в този документ има нещо странно? — той побутна страниците.

Инспекторът ги прехвърли с озадачено изражение.

— Разчитам началните редове на първата страница, средата на втората и малко от последната. Там все едно е печатан текст, докато почеркът между тях е съвсем нечетлив, а на три места изобщо нищо не се разбира.

— И какво според вас означава това? — попита Холмс.

— А според вас какво може да означава?

— Документът е писан във влак, четливите места — на гарите, неясните — по време на движение, а съвсем неразбираемите — на минаване през стрелките. Вещият познавач веднага би заявил, че тези страници са нахвърляни на някоя от градските линии, тъй като стрелките са толкова начесто само в непосредствена близост с голям град. Ако приемем, че цялото пътуване е преминало в писане на завещанието, излиза, че влакът е бил експрес с една-единствена спирка между Норууд и Лондонския мост.

Лестрейд прихна.

— Направо ме слисвате с вашите теории, господин Холмс! И каква връзка има това с настоящия случай?

— Ами разказът на младежа донякъде се потвърждава — завещанието явно е било написано от Джонас Олдейкър по време на вчерашното му пътуване. Но не е ли твърде странно, че някой с такава небрежност съставя толкова важен документ? Това навежда на мисълта, че не му е придавал голямо значение. Ако някой не желае завещанието му да бъде изпълнено, навярно би го написал точно по този начин.

— Е, заедно с него е подписал и смъртната си присъда — рече Лестрейд.

— Така ли смятате?

— А вие не смятате ли така?

— Не е изключено, но за мен случаят засега е неясен.

— Неясен ли? Е, ако това не е ясно, кое тогава е? Един младеж внезапно научава, че ще получи цяло състояние, ако друг по-възрастен мъж почине. И какво прави нашият младеж? Не казва нищо никому, но

тъй наглася нещата, че да посети клиента си под някакъв претекст късно вечерта; изчаква, докато единственият друг човек в къщата заспи, след това убива мъжа в уединената стая, изгаря тялото му на камарата дървен материал и се укрива в близкия хотел. Петната от кръв в стаята и по дръжката на бастуна са почти незабележими. Навярно изобщо не ги е видял и се е надявал, че ако тялото изгори напълно, ще прикрие всички следи от престъплението, защото иначе биха довели до него. Нима всичко това не е очевидно?

— Точно така, уважаеми Лестрейд, струва ми се никак прекалено очевидно — каза Холмс. — Въображението едва ли може да бъде изтъкнато редом с другите ви безценни качества, но ако можехте поне за миг да се поставите на мястото на този младеж, щяхте ли да извършите престъплението веднага след съставянето на завещанието? Нямаше ли да помислите, че е твърде опасно да се установи тъй тясна връзка между двете обстоятелства? Щяхте ли да се решите да действате, когато сте допуснат в къщата не от жертвата, а от прислужничка и следователно не можете да скриете, че сте били там? И най-сетне, щяхте ли да положите такива усилия, за да премахнете трупа, а да оставите бастуна си като знак, че вие сте убиецът? Признайте си, Лестрейд, че всичко това е твърде невероятно.

— Що се отнася до бастуна, господин Холмс, знаете не по-зле от мен, че престъпникът често действа бързешком и върши неща, които един човек с ясен ум не би допуснал. Навярно просто се е страхувал да се върне в стаята, за да го потърси. Хайде, предложете ми друга теория, която да съответства на фактите.

— Много лесно мога да ви предложа пет-шест теории — рече Холмс. — Ето ви например една, съвсем правдоподобна и дори вероятна, подарявам ви я. Възрастният мъж показва документи, които очевидно имат значителна стойност. Минаваш наблизо скитник ги зърва през прозореца, тъй като жалузите са спуснати само наполовина. Адвокатът излиза. На сцената се явява скитникът. Грабва попадналия пред очите му бастун, убива Олдейкър и си тръгва, като преди това подпалва трупа му.

— Че каква полза ще има скитникът от горенето на трупа?

— А каква полза ще има Макфарльн?

— Искал е да скрие някоя улика.

— Скитникът навярно е искал да скрие факта, че там изобщо е станало убийство.

— А защо не е взел нищо?

— Защото е намерил само документи, срещу които не би могъл да получи пари.

Лестрейд поклати глава, но както ми се стори, лицето му вече не излъчваше предишната непоклатима увереност.

— Е, господин Холмс, търсете си вашия скитник, щом желаете, но докато го намерите, ние ще си държим нашия заподозрян. Бъдещето ще покаже кой от двама ни е прав. Забележете обаче, господин Холмс: доколкото ни е известно, нито един от документите не е бил скрит или унищожен, а задържаният е човекът, който има най-голям интерес от съхраняването им, тъй като се явява наследник по право и, тъй или инак, ще влезе във владението им.

Забележката сякаш направи дълбоко впечатление на приятеля ми.

— Нямам намерение да отричам, че в някои отношения уликите силно подкрепят вашата теория — рече той. — Искам само да посоча, че са възможни и други предположения. Както сам казахте, бъдещето ще покаже. Приятен ден! Мисля, че днес по някое време ще прескоча до Норууд, за да видя как напредвате с разследването.

След като детективът си тръгна, приятелят ми стана и взе да се приготвя за действие с чевръстите движения на човек, комуто предстои наистина приятна задача.

— Както вече казах, Уотсън — заяви той, навличайки припряно редингота си, — първата ми работа е да отида в Блекхийт.

— А защо не в Норууд?

— Защото в случая имаме едно необикновено събитие, станало непосредствено след друг, не по-малко странен инцидент. Полицията съвсем погрешно съсредоточава вниманието си върху второто произшествие, защото то е свързано с престъпно деяние. Ала за мен е очевидно, че логиката изисква да подходя към случая, като най-напред се опитам да изясня първото — загадъчното завещание, направено така внезапно и в полза на един тъй неочекван наследник. Има вероятност това да улесни в някаква степен обяснението на последвалите събития. Не, скъпи приятелю, не мисля, че ще имам нужда от помощта ти. Не ме застрашава никаква опасност, иначе и

през ум не би ми минало да тръгна без теб. Надявам се довечера да съм в състояние да ти съобщя, че съм сполучил да направя нещо за нещастния младеж, който тъй отчаяно потърси закрилата ми.

Приятелят ми се прибра късно вечерта и щом зърнах изнуреното му угрожено лице, веднага ми стана ясно, че благородните надежди, с които бе заминал, не са се оправдали. За да успокои разтревожения си дух, близо час той monotонно свири на цигулката си. Най-накрая захвърли инструмента и се впусна в подробно описание на претърпените несполуки.

— Всичко тръгна наопаки, Уотсън, възможно най-зле. Пред Лестрейд говорих самоуверено, но, ей Богу, струва ми се, че поне веднъж нашият приятел е на прав път, а ние — на грешен. Инстинктът ми подсказва едно, но фактите говорят точно обратното. Опасявам се, че английските съдебни заседатели още не са достигнали онази интелектуална висота, която би им позволила да предпочетат моите теории пред фактите на Лестрейд.

— Ходи ли до Блекхийт?

— Да, Уотсън, ходих и твърде бързо открих, че покойният Олдейкър е бил същински мерзавец. Бащата на момчето бе тръгнал да търси сина си. Заварих у тях само майката — дребна пухкава синеока женица, трепереща от страх и възмущение. Естествено, решително отказа да приеме, че е възможно синът да носи някаква вина за случилото се. Затова пък не изглеждаше никак изненадана или разстроена от участта на Олдейкър. Точно обратното, говореше за него с такъв гняв, че несъзнателно засили доводите на полицията, защото, ако синът й някога я е чувал да говори така за този човек, това, разбира се, би могло да го подтикне към омраза и насилие. „Той приличаше повече на злобна и лукава маймуна, отколкото на човешко същество — заяви тя, — от младини е такъв.“ „Познавахте ли го тогава?“ — попитах аз. „Да, познавах го добре; всъщност навремето бе мой ухажор. Благодаря на небесата, че проявих достатъчно разум, та да му откажа и да се омъжа за по-достоен, макар и по-беден човек. Бях сгодена за Олдейкър, господин Холмс, когато чух нещо потресаващо: веднъж той нарочно пуснал котка в клетка с птички. Така ме ужаси тази бруталност, че не пожелах повече да имам нищо общо с него.“ Тя потършува в чекмеджето на писалището си и извади една снимка на жена, ужасно обезобразена и накълцана с нож „Това е моя снимка —

обясни тя. — Той ми я изпрати в този вид заедно с проклятие в утрото на сватбения ми ден.“ „Е, сега поне ви е простил — казах, — щом оставя цялото си имущество на сина ви.“ „Нито синът ми, нито аз искаме каквото и да било от Джонас Олдейкър, жив или мъртъв — разпалено извика тя. — Има Бог на небето, господин Холмс, и същият Бог, който е наказал този зъл човек, ще покаже, когато Му е угодно, че ръцете на сина ми не са изцапани с кръв.“ Опитах се да проследя още две-три нишки, но получих единствено няколко довода, оборващи нашата хипотеза, и нито един в нейна подкрепа. Накрая се отказах и потеглих към Норууд. Имението Дийп дайн е голяма модерна постройка от ярки тухли с тревна площ отпред, осеяна тук-там с лаврови дръвчета. Вдясно от сградата на известно разстояние от пътя се намира складът за дървен материал, където е избухнал пожарът. Ето тук на лист от бележника си съм нахвърлил някаква скица. Прозорецът вляво е стаята на Олдейкър. Застанал на пътя човек може да види какво става в нея, ако прозорецът е отворен. Това е кажи-речи единственото утешително сведение, което получих днес. Лестрейд не беше там, но заместникът му играеше ролята на домакин. Полицайите току-що бяха попаднали на голяма находка. Цяла сутрин прехвърляли пепелището и освен овъглените тленни останки бяха измъкнали няколко потъмнели метални кръгчета. Разгледах ги внимателно — несъмнено бяха копчета от панталони. Дори успях да различа върху едно от тях името „Хайъмс“ — шивачът на Олдейкър. Сетне претърсих много грижливо тревата за никакви следи или знаци, но след сушата напоследък земята се е спекла като камък. Виждаше се само, че никакъв обемист предмет или вързоп е бил прехвърлен през ниския жив плет, успореден на камарата дърва. Всичко това, естествено, съвпада с официалните предположения. Цял час пълзях по тревата в августовската жега, без да открия нищо ново. След този провал отидох в спалнята и внимателно огледах и нея. Кървавите петна бяха съвсем малки, просто капки, но със сигурност пресни. Бастунът бе прибран, но доколкото разбрах, и по него имало твърде малко кръв. Няма съмнение, че бастунът е на нашия клиент, той самият го признава. По килима личат стъпки от двамата мъже, няма следа от трети човек, което отново е в полза на нашите опоненти. Те непрекъснато трупат точки, а ние засега сме в пълен застой. Все пак зърнах една слаба искрица надежда, макар че и тя надали ще ни е от полза. Разгледах

съдържанието на касата. Повечето документи бяха извадени и оставени на масата, прибрани в запечатани пликове, един-два от тях отворени от полицията. Доколкото можах да преценя, нямаха особена стойност, спестовната книжка на господин Олдейкър също не показваше завидно богатство. Ала останах с впечатление, че не всички документи са на мястото си. Тук-там се споменаваха нотариални актове — вероятно далеч по-ценни от наличните, — които така и не можах да открия. Успеем ли да докажем тази липса, тя, естествено, ще обърне аргументите на Лестрейд срещу самия него, защото кой би откраднал нещо, ако знае, че твърде скоро ще го получи в наследство? Накрая, след като безуспешно търсих за какво да се захвана, реших да си опитам късмета с икономката. Госпожа Лексингтън е дребна мургава и мълчалива особа с очи, които гледат някак косо и недоверчиво. Сигурен съм, че, стига да иска, има какво да каже, но се държа твърде потайно. Да, наистина посрещнала господин Макфарлън в девет и половина; ако знаела какво ще стане, била готова ръката ѝ да изсъхне, само и само да не го пусне в дома. В десет и половина отишла да си легне. Стаята ѝ е в другия край на къщата, затова нищо не била чула. Господин Макфарлън си оставил шапката — а също и бастуна, ако не грешала — в гостната. Събудила се, когато вдигнали тревога за пожара. Клетият ѝ скъп господар със сигурност бил убит. Дали е имал врагове? Кой ли няма; господин Олдейкър обаче водел много затворен живот и се срещал с хора само по работа. Икономката бе видяла копчетата и беше сигурна, че са от дрехите, които носел вечерта. Гредите на купчината били много сухи, защото цял месец не била паднала и капка дъжд. Горели като прахан и когато госпожа Лексингтън изтичала на местопроизшествието, не се виждало нищо друго освен буйните пламъци. И тя заедно с всички, които се опитвали да потушат огъня, усетила миризмата на горяща плът. Накрая икономката заяви, че не знае нищо за документите, нито пък за личните работи на господин Олдейкър. Това е, драги ми Уотсън, разказът за моя неуспех. И все пак, и все пак — Холмс стисна жилавите си юмруци с израз на дълбока убеденост — зная, че не това е вярната следа. Усещам го чак до мозъка на костите си. Има нещо, което още не е излязло наяве, и тази икономка отлично го знае. В очите ѝ прочетох мрачното предизвикателство, което винаги издава гузната съвест. Както и да е, безполезно е да говорим повече за това, Уотсън.

Но ме е страх, че ако на пътя ни не се изпречи някоя щастлива случайност, случаят с норуудското изчезване не ще попадне в хрониката на нашите успехи, което според предвижданията ми търпеливите читатели рано или късно ще трябва да понесат.

— Не смяташ ли, че външността на младежа ще направи добро впечатление и на най-строгите съдии?

— Това е опасен аргумент, драги Уотсън. Нали си спомняш онзи страшен убиец Бърт Стивънс, който искаше да го отървем през осемдесет и седма година? Нима си срещал по-приятен и учтив младеж от него, сякаш току-що излязъл от неделното училище?

— Вярно, прав си.

— Ако не успеем да предложим друго обяснение, свършено е с този човек. Едва ли ще намериш слабо място в доказателствата, представени срещу него, а и цялото разследване само ги засилва. Впрочем има една любопитна подробност относно тези документи, която може да ни послужи като отправна точка. Докато преглеждах спестовната книжка на Олдейкър, открих, че дефицитът в сметката се дължи най-вече на чекове със значителна стойност, издадени миналата година на някой си господин Корнелиъс. Да си призная, много ми се иска да науча кой е този господин Корнелиъс, с когото един пенсиониран строителен предприемач е сключвал такива големи сделки. Възможно ли е и той да е замесен по някакъв начин? Корнелиъс може да е бил посредник, само че не успяхме да открием нито един документ, който да обяснява изплащането на толкова значителни суми. След всички претърпени неуспехи сега трябва да насоча усилията си към банката, където ще разпитам за осребрилия тези чекове джентълмен. Но се опасявам, скъпи приятелю, че нашият случай ще приключи безславно и Лестрейд ще прати клиента ни на бесилото — несъмнен триумф за Скотланд ярд.

Не зная дали Шерлок Холмс изобщо бе успял да мигне тази нощ, но когато слязох сутринта на закуска, го заварих блед и измъчен, а ясните му очи блестяха още по-силно заради тъмните сенки около тях. Килимът около креслото му бе осеян с угарки и с ранните издания на сутрешните вестници. На масата пред него лежеше отворена телеграма.

— Какво мислиш за това, Уотсън? — попита той, като я побутна към мен.

Телеграмата бе изпратена от Норууд и гласеше:

ОТКРИТА НОВА ВАЖНА УЛИКА. ВИНАТА НА
МАКФАРЛЪН КАТЕГОРИЧНО ДОКАЗАНА. СЪВЕТВАМ
ВИ ДА НЕ СЕ ЗАНИМАВАТЕ ПОВЕЧЕ СЪС СЛУЧАЯ.
ЛЕСТРЕЙД.

— Наистина звучи сериозно — казах.

— Това е мъничкото победно кукуригане на Лестрейд — отвърна Холмс с язвителна усмивка. — Твърде рано е да се отказваме от случая. В края на краишата важната нова улика е нож с две остриета; нищо чудно да реже в съвсем различна посока от онази, която Лестрейд си въобразява. Когато закусищ, Уотсън, ще идем заедно там да видим какво може да се направи. Струва ми се, че днес ще имам нужда от твоята компания и морална подкрепа.

Приятелят ми не пожела да закуси; една от странностите му бе, че в мигове на напрежение не си позволяваше никаква храна и разчиташе само на желязната си издръжливост, додето не рухнеше, напълно изтощен от недояждане. „Сега не мога да хабя енергия за храносмилане“, казваше той в отговор на моите професионални забележки. Затова никак не се изненадах, когато и тази сутрин остави закуската си недокосната и потегли с мен към Норууд.

Тълпа водени от нездраво любопитство зяпачи все още се трупаха около имението Дийп дайн, което, както си бях представял, се оказа крайградска вила. Лестрейд ни посрещна зад оградата; лицето му бе поруменяло от радостна възбуда, а победоносното му държане бе чак неприлично.

— Е, господин Холмс, доказахте ли, че сме събркали, а? Намерихте ли вашия скитник? — извика той.

— Още не съм си съставил никакво заключение — отвърна моят спътник.

— А ние вчера си съставихме нашето и уликите доказват, че е вярно. Ще трябва да признаете, че тоя път мъничко ви изпреварихме, господин Холмс.

— Като ви гледа човек, тук явно се е случило нещо необичайно — отбеляза Холмс.

Лестрейд се изсмя високо.

— Никой не обича да губи. Но човек не може да иска все да става неговото, нали, доктор Уотсън? Заповядайте насам, господа, струва ми се, че ще мога да ви убедя веднъж завинаги, че Джон Макфарън е извършил това престъпление.

Той ни въведе в тъмната гостна в края на коридора.

— Вероятно тук е дошъл младият Макфарън, за да си вземе шапката след убийството — каза Лестрейд. — Вижте това.

С внезапен драматичен жест той запали клечка кибрит и освети едно кърваво петно на варосаната стена. Когато приближи клечката, видях, че е нещо повече от петно. Беше ясен отпечатък от палец.

— Разгледайте го с вашето увеличително стъкло, господин Холмс.

— Да, това правя.

— Нали знаете, че няма двама души с еднакви отпечатъци на пръстите?

— Чувал съм такова нещо.

— Е, тогава ще бъдете ли тъй любезен да сравните това тук с този восьчен отпечатък от десния палец на младия Макфарън, взет днес сутринта по мое нареддане?

Когато инспекторът постави късчето воськ до кървавото петно на стената, можахме да видим и без лупа, че двата отпечатъка без съмнение са от един и същ палец. За мен бе очевидно, че нашият злощастен клиент е изгубен.

— Това решава всичко — заяви Лестрейд.

— Да, това решава всичко — неволно повторих аз.

— Точно така! — възклика Холмс.

Нещо в гласа му ме накара да се обърна, за да го погледна. В изражението на лицето му бе настъпила удивителна промяна. То просто се гърчеше от едва сдържано ликуване. Очите муискряха като звезди. Стори ми се, че прави отчаяни усилия да не избухне в неудържим смях.

— Боже мой! Боже мой! — каза най-сетне. — Кой би могъл да се сети за подобно нещо! О, колко измамна може да бъде външността! Такъв приятен млад човек! Това е добър урок за всички ни — не бива да вярваме прекалено на собствената си преценка, нали, Лестрейд?

— Да, някои от нас са повечко самонадеяни, господин Холмс — отвърна инспекторът.

Нахалството на този човек бе просто нетърпимо, но нямаше как да изразим възмущението си.

— Какъв късмет имате, че младежът е допрял десния си палец до стената, докато е вземал шапката си от закачалката! Да, съвсем естествено действие, като си помисли човек — Холмс външно бе спокоен, но докато говореше, цялото му тяло трепереше от сподавена възбуда. — Между другото, Лестрейд, кой направи това забележително откритие?

— Икономката, госпожа Лексингтън, привлече вниманието на нощния полицай към него.

— А къде се намираше нощнияят полицай?

— Той бе оставен на пост в спалнята, където е било извършено престъплението, за да не допусне някой да размести нещо.

— Но защо полицията не е открила този отпечатък още вчера?

— Е, нямахме причини да правим внимателен оглед на гостната. Освен това петното не е на много видно място, както сам забелязвате.

— Да, разбира се. Но вчера със сигурност е било там, нали?

Лестрейд изгледа Холмс така, сякаш се чудеше дали приятелят ми не е полулял. Трябва да призная, че и аз бях изненадан от веселата му възбуда и от това доста нелепо питане.

— Да не би да смятате, че Макфарлън се е измъкнал от затвора в потайна доба, за да засили уликите срещу самия себе си? — рече Лестрейд. — Всеки експерт ще потвърди, че този отпечатък е от неговия палец.

— Да, безспорно е от неговия палец.

— Това е достатъчно — каза инспекторът. — Аз съм практичен човек, господин Холмс, и щом получа доказателства, правя съответните заключения. Ако имате нещо да ми кажете, ще ме намерите във всекидневната, където възнамерявам да напиша доклада си.

Холмс бе възвърнал невъзмутимостта си, макар да ми се струваше, че все още съзирам в очите му весели искрици.

— Божичко, Уотсън, та това е твърде печална развръзка, не мислиш ли? — каза той. — И все пак тук има някои подробности, които крият надежда за нашия клиент.

— Радвам се да го чуя — искрено казах. — Боях се, че с него е свършено.

— Не бих твърдял подобно нещо, драги Уотсън. Уликата, на която нашият приятел придава тъй голямо значение, има един извънредно сериозен недостатък.

— Нима? Какъв, Холмс?

— Просто зная, че когато разглеждах стената вчера, този отпечатък го нямаше там. А сега, Уотсън, да се поразходим малко на слънце.

Объркан, но със стоплено от надежда сърце придружих моя приятел в градината. Холмс обиколи къщата от всички страни, разглеждайки стените ѝ с голям интерес. После ме въведе вътре и заедно изследвахме цялата сграда от мазето до тавана. Повечето стаи не бяха обзаведени и въпреки това Холмс ги проучи най- внимателно. Накрая, вървейки по горния коридор покрай три празни спални, той отново бе обзет от бурно веселие.

— Този случай наистина предлага някои забележителни особености, Уотсън — каза той. — Мисля, че вече е време да споделим с нашия приятел Лестрейд как стоят нещата. Той вече се порадва за наша сметка, но навярно и ние ще можем да постъпим така с него, ако моето тълкуване на загадката се окаже вярно. Да, да! Струва ми се, че зная как да го подхванем.

Инспекторът от Скотланд юрд съсредоточено пишеше във всекидневната, когато Холмс прекъсна заниманията му.

— Вече пишете доклад по случая ли? — попита той.

— Точно така.

— Не смятате ли, че е малко прибързано? Все си мисля, че събранныте доказателства още не са пълни.

Лестрейд познаваше моя приятел прекалено добре, за да не обърне внимание на думите му. Той оставил перото си и вдигна заинтересуван поглед.

— Какво искате да кажете, господин Холмс?

— Само това, че има един важен свидетел, с когото още не сте разговаряли.

— Можете ли да го доведете при мен?

— Струва ми се, че мога.

— Направете го тогава.

— Ще сторя всичко, което е по силите ми. С колко полицаи разполагате в момента?

— Тук са трима.

— Отлично! — възкликна Холмс. — Мога ли да запитам дали всичките са едри яки мъже със силни гласове?

— Дума да няма, такива са, макар че не виждам какво значение имат в случая гласовете им.

— С моя помощ навсярно ще видите и това, и някои други неща — каза Холмс. — Повикайте хората си, моля, а аз ще направя каквото е нужно.

След пет минути тримата полицаи бяха в гостната.

— В бараката отвън ще откриете огромен куп слама — каза Холмс. — Моля ви да внесете вътре два наръча от нея. Според мен ще ни е много полезна за докарването на нужния ни свидетел. Много ви благодаря. Нали имаш кибрит в джоба си, Уотсън? А сега, господин Лестрейд, ще помоля всички ви да ме придружите до горната площадка.

Както вече споменах, там имаше широк коридор, минаващ покрай три необзаведени спални. Шерлок Холмс тържествено отведе всички ни до самия край на коридора; полицайт се хилеха, а по лицето на Лестрейд едно след друго се сменяха удивление, очакване и присмех. Холмс застана пред нас с вид на фокусник, който се кани да покаже номер.

— Ще бъдете ли тъй любезен да пратите някой от полицайт си за две ведра вода? Сложете сламата тук на пода, по-далеч от стената. Мисля, че вече сме готови.

Лицето на Лестрейд бе започнало да почервенява от яд.

— Не разбирам каква игра играете, господин Холмс — каза той.
— Ако знаете нещо, спокойно можете да ни го кажете и без тези дивотии.

— Уверявам ви, уважаеми Лестрейд, че имам твърде сериозни основания за онова, което правя. Навсярно ще си спомните как ме подкачихте преди няколко часа, когато всички шансове изглеждаха на ваша страна, тъй че не бива да ви се зловиди, ако сега пък аз си позволя малко разкош и тържественост. Ако обичаш, Уотсън, отвори онзи прозорец и после подпали сламата!

Изпълниха молбата му и сухата слама пламна с пукот, а коридорът се изпълни с кълба сив дим, разнасян от течението.

— А сега да видим дали ще можем да намерим тоя ваш свидетел, Лестрейд. Мога ли да ви помоля заедно да извикате „Пожар!“ Хайде, едно, две, три...

— Пожар! — изревахме всички в един глас.

— Благодаря. Още веднъж, много ви моля...

— Пожар!

— За последен път, господа, всички заедно!

— Пожар!

Викът навярно отекна из цял Норууд. Още не бе стихнал напълно, когато се случи нещо изумително. В солидната, както изглеждаше, стена в края на коридора внезапно се отвори врата и от нея като заек от дупката си изскочи дребен съсухрен човечец.

— Великолепно! — невъзмутимо рече Холмс. — Уотсън, излей едното ведро върху сламата. Достатъчно! Лестрейд, позволете ми да ви представя главния липсващ свидетел — господин Джонас Олдейкър.

Онемял от изумление, детективът се взираше в новопоявилия се. Мъжът премигваше на ярката светлина и крадешком поглеждаше към нас и към тлеещата жарава. Имаше отблъскващо лице — лукаво, злобно и порочно, с хитри бледосиви очички и бели мигли.

— Това пък какво значи? — окопити се най-сетне Лестрейд. — Какво правехте там през цялото време, а?

Олдейкър смутено захихика, снишавайки се пред поаленялото от гняв лице на разярения детектив.

— Не съм сторил нищо лошо.

— Нищо лошо ли? Сторихте всичко възможно, за да пратите невинен човек на бесилото. Ако не беше намесата на този джентълмен, не знам дали нямаше да успеете.

Жалкото създание започна да хленчи:

— Ама, сър, това беше просто глупава шега.

— О, шега значи? Уверявам ви, че никой няма да се засмее на нея. Отведете го долу и го пазете във всекидневната, докато дойда. Господин Холмс — продължи Лестрейд, когато полицайтите изпълниха наредждането му, — не можех да говоря пред подчинените си, но спокойно мога да кажа в присъствието на доктор Уотсън, че до момента това е най-блъскавият ви успех, макар за мен да е загадка, как

го постигнахте. Вие току-що спасихте живота на невинен човек и предотвратихте огромен скандал, който би съсипал моята репутация в полицията.

Холмс се усмихна и потупа Лестрейд по рамото.

— Ще откриете, драги ми господине, че вместо да бъде съсирана, репутацията ви ще се сдобие със засилен ореол. Просто внесете някои изменения в доклада, който пишехте, и всички ще узнаят колко трудно е да хвърлиш прах в очите на инспектор Лестрейд.

— Не искате ли вашето име да бъде споменато във връзка със случая?

— Не! Добре свършената работа е достатъчна награда. А може би ще спечеля допълнително признание в някой далечен ден, когато позволя на моя усърден летописец отново да извади на показ творенията си. Какво ще кажеш, Уотсън? Е, а сега да видим къде се е спотайвал този плъх.

Една стена от летви и хоросан с изкусно скрита в нея врата преграждаше коридора на около два метра от края му. Така образуваната стаичка се осветяваше от процепите под стряхата. Вътре открихме оскъдна мебелировка, запаси от храна и вода, както и няколко книги и вестници.

— Това е предимството да си строител — рече Холмс, когато излязохме от убежището. — Могъл е да си стъкми това малко скривалище, без никой да му помага — като изключим, разбира се, неговата безценна икономка, която без излишно помайване бих прибавил към вашия улов, Лестрейд.

— Ще се вслушам в съвета ви. Но как разбрахте за съществуването на това място, господин Холмс?

— Стигнах до извода, че човекът се крие някъде в къщата. Когато изминах целия коридор и установих, че е с около два метра покъс от съответния коридор на долния етаж, веднага ми стана ясно къде е убежището му. Предположих, че няма да му стигне куражът да лежи спокойно, когато чуе викове за пожар. Естествено, можехме просто да влезем вътре и да го измъкнем, но ми изглеждаше забавно да го накараме сам да се издаде; освен това ви дължах известна мистификация, Лестрейд, задето ме взехте на подбив сутринта.

— Е, сър, наистина ми го върнахте тъпкано. Но дявол да го вземе, откъде разбрахте, че се крие в къщата?

— Издаде го отпечатъкът, Лестрейд. Обявихте, че тази улика решава всичко. Точно така беше, само че в съвсем различна посока. Знаех, че предния ден следата от палеца я нямаше. Винаги обръщам голямо внимание на подробности, както навярно сте забелязали. Бях огледал гостната и бях сигурен, че стената беше чиста. Значи отпечатъкът е бил поставен през нощта.

— Но как?

— Много просто. Когато са запечатвали пликовете с документите, Джонас Олдейкър е накарал Макфарън да закрепи един от печатите, притискайки мекия воськ с палеца си. Това навярно е било направено тъй бързо и естествено, че самият младеж, предполагам, изобщо не си спомня за тази дребна случка. По всяка вероятност и Олдейкър отначало не е имал представа, как да използва отпечатъка. Ала докато е умувал над случая в бърлогата си, внезапно се е сетил каква съкрушителна улика би могъл да изфабрикува. Съвсем просто е било да вземе восьчния отпечатък, да го намокри с капка кръв от убождане с игла и да остави петното на стената през нощта — или собственоръчно, или със съдействието на икономката си. Готов съм да се обзаложа, че ако претърсите документите, които е взел в скривалището, ще намерите и восьчния печат със следата от палеца.

— Превъзходно! — извика Лестрейд. — Превъзходно! Както го описвате, всичко е ясно като бял ден. Но все пак каква е била целта на тази ловка измама, господин Холмс?

За мен бе много забавно да видя как надменното държане на детектива тъй бързо се смени с любопитството на дете, което задава въпроси на учителя си.

— Е, едва ли е кой знае колко трудно за обяснение. Джентълменът, който ни очаква долу, е извънредно хитър, злобен и отмъстителен човек. Знаете ли, че навремето е бил отхвърлен от майката на Макфарън? Не знаете! Казах ви, че трябва да отидете първо в Блекхийт, а после в Норууд. Е, това оскърбление, както го е възприел той, непрекъснато е занимавало неговия зъл коварен ум и през целия си живот той е копнял за отмъщение, но все не му се е удавала възможност. През последните една-две години работите му явно са вървели зле. Олдейкър изведнъж се е окказал в тежко положение. Решил е да измами кредиторите си и е издал чекове за огромни суми на някой си господин Корнелиъс — име, зад което,

струва ми се, се крие самият той. Още не съм проследил пътя им, но не се съмнявам, че парите са внесени под това име в банката на някой провинциален град, където Олдейкър понякога се е представял за друго лице. Явно е възнамерявал да смени името си окончателно, да изтегли парите и да изчезне, започвайки нов живот на друго място.

— Звучи доста правдоподобно.

— Накрая очевидно се е сетил, че може завинаги да пресече пътя на всички преследвачи и същевременно да нанесе съкрушителен удар на някогашната си годеница, ако успее да създаде впечатлението, че е бил убит от единствения ѝ син. Това действително е изтънчено злодеяние и Олдейкър го е извършил с ненадминато майсторство. Идеята за завещанието, което би предоставило очевиден мотив за престъплението, тайното посещение без знанието на родителите, задържането на бастуна, кръвта, животинските останки и копчетата в пепелището — все възхитителни хрумвания. В целостта си те изплитат мрежа, измъкването от която допреди няколко часа ми се струваше невъзможно. Ала все пак не е притежавал онази изключителна дарба на истинския творец — дарбата да знаеш кога да спреш. Пожелал е да подобри нещо, вече изпипано до съвършенство, да затегне още по-здраво примката около врата на нещастната си жертва — и е развалил всичко. Да слезем долу, Лестрейд. Искам да му задам един-два въпроса.

Злосторникът седеше в собствената си всекидневна между двама полицаи.

— Това бе шега, уважаеми господине, просто несполучлива шега и нищо повече — хленчеше той. — Честна дума, сър, скрих се само за да видя какво ще стане; нима можете да помислите, че бих допуснал никаква беда да сполети нещастния млад господин Макфарън?

— Съдът ще прецени това — каза Лестрейд. — Сега ще ви задържим по обвинение в заговор дори ако приемем, че действията ви не са опит за убийство.

— А кредиторите ви навярно ще наложат запор на банковата сметка на господин Корнелиъс — обади се Холмс.

Дребничкият мъж трепна и вторачи злобните си очички в моя приятел.

— Дължа ви благодарност за твърде много неща — обяви той. — Някой ден може би ще си платя дълга.

Холмс се усмихна снизходително.

— Струва ми се, че в близките години времето ви ще е докрай заето — отвърна той. — Между другото какво сложихте в купчината дърва освен старите си панталони? Умряло куче или може би заек? А, не искате да кажете? Боже, каква неучтивост! Е, с чифт зайци се обясняват и кръвта, и овъглените останки. Ако някога решиш да публикуваш този случай, Уотсън, спокойно можеш да пишеш, че са били зайци.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.